

Jägarexamen förr

Skog och jakt hör intimt samman. Och har så gjort sedan urminnes tider. Från generation till generation fördes nedärvda kunskaper vidare. I huvudsak från far till son. Utbildningen ägde rum direkt på plats dvs. i skogen. Inkörsporten var nästan undantagslöst småviltsjakt i någon form.

Även om den praktiska delen dominerade kunde också mer "teoretiska inslag" ingå. Och då i form av gamla beprövade jägarråd.

Men även träning i att hantera hagelgevär hörde till. Ännu nära mitten av nittonhundratalet användes det av många jägare vid jakt på älg. Med tillbehör som hemstöpta (bly)rundkuler och hemladdade skott. Själva gevärsträningen gick i huvudsak ut på att lära sig sikta och rikta. Det förstnämnda i huvudsak vid skott mot stående/sittande villebråd. Det senare vid skott mot flyende. Självt minns jag också väl exercisen hemma i köket med att spanna, och fälla, gevärets båda hanar ljudlöst. Min far –Sven Åslin- höll styvt på detta. Hans motivering var kort och gott :-Knäppet av hanarna hörs långt i skogen ! Det vilda har god hörsel ! Allt skulle ske nära nog ljudlöst menade han.

Men åter till det "teoretiska inslagen". De som ofta var framsprungna ur tecken, tydor och skrock men även ur gammal erfarenhet. I mångt och mycket

handlade det om berättar- tradition och att föra det gamla arvet vidare. Men ett och annat äger giltighet än i dag. I det följande återger jag några av de råd som ingick i min barndoms "jägarexamen" under tidigt 1940 tal.

Jag använder mig ofta av gammal Lidenmål (som jag minns det) när jag återger minnen från min hemsocken. Det ger märke och must åt det som berättas. Den vanliga svenskan känns mig lite blodfattig i dessa sammanhang. Men då jag inser att det numera är en minoritet som minns vårt gamla mål dubblar jag språket. Och låter det "främmande" kommentera:

- *Bästä sköttä hä ru allri släfft !*
(Bästa skottet har du inte skjutit)
- *Si tell ä ha skog 'n båkäteLL nä du sök' passä !* (Ha skog bakom dig när du står på pass)
- *Hä tälåmo ! Jura hä gött ömm'ä dömm !* (Ha tålmod. Djuren har gott om det)
- *Köm hög ! Hä ä förstä sköttä sömm jäll !* (Kom ihåg. Det är första skottet som gäller)
- *Hör 'n drypkråka bety nä otur !* (Hör du Spillkråkan betyder det otur)
- *Si öpp nä tetä 'n skällä !* (se upp när Talltitan "skäller" /väsnas. Något närmar sig)
- *GämmeL 'n börj 'nt för 'n nättvåkä lät ä !*
(Gammeltjädern börjar inte spela förrän nattvakan / rödhaken hörs)
- *Hunn bLi 'nt bätter änn va du ä !*
(Syll inte på hunden. Den blir inte bättre än vad du är)
- *N jätt stä väl tell hos de osynligä !*
(Ha bra relationer till Vitter mfl.)

Naturligtvis finns många andra uttryck. Väl värda att återge. Skulle vi inte kunna hjälpas åt att teckna upp dem ? Bevara dem för eftervärlden ! Men det brådskar, För varje dag som går försvinner något uttryck !

Du är välkommen att ringa mig ! Jag ätar mig att sammanställa materialet. Du når mig på telefon 060-128952

Ingemar Åslin